

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA

Čakovec, studeni 2013.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2012.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Nalaz za 2012.	8
III.	MIŠLJENJE	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec
KLASA: 041-01/13-03/42
URBROJ: 613-22-13-6

Čakovec, 8. studenoga 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE ČISTE STRANKE PRAVA
ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13 i 48/13 – pročišćeni tekst), obavljena je finansijska revizija kojom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje Hrvatske čiste stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 4. rujna do 8. studenoga 2013.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u prosincu 1992., a svojstvo pravne osobe je stekla 25. veljače 1993. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Tratinska 2. Djelokrug rada Stranke je određen Ustavom Stranke i Programom.

Ustavom su određena područja i načela djelovanja, članstvo, uvjeti za stjecanje članstva, područna pripadnost članova, prava i obveza članova, članarina, ustroj upravnih tijela i ustrojstveni oblici, interesni oblici djelovanja i organiziranja, te sredstva za rad i poslovanje.

Stranka je u listopadu 2010. donijela Program, prema kojem se zalaže za gospodarski suverenitet i prosperitet Hrvatske, zaštitu temelja zdravog društva (obitelj, domovina, vjera, moral, rad, poštenje), prekid rasprodaje prirodnih bogatstava i uništavanja gospodarstva, obračun s korupcijom, zaštitu digniteta Domovinskog rata, te druge moralne i društvene vrijednosti koje su u skladu s učenjem Katoličke crkve i protiv bilo kakve mržnje na rasnoj, vjerskoj ili narodnoj osnovi.

Stranka je ustrojena na teritorijalnom načelu i sastoji se od podružnica, Gradskog odbora grada Zagreba, županijskih vijeća i klubova. Prema izvodu iz registra političkih stranaka, ima podružnice i ogranke u 20 županija i Gradu Zagrebu, odnosno ukupno je registrirano 49 podružnica, tri županijska vijeća, 11 ogrankaka i jedan gradski odbor. Stranka ima u Hrvatskom saboru jedno zastupničko mjesto zajedno s drugom strankom (Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević) s kojom je u srpnju 2011. zaključen Sporazum o političkoj suradnji.

Tijela Stranke propisana Ustavom su Opći sabor, Središnji odbor, Glavni stan, Predsjednik i ostali dužnosnici, Nadzorni odbor te Sud časti.

Opći sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama i Hrvatskoj starčevinskoj mladeži, razmjerno broju članova Stranke. Opći sabor zasjeda najmanje jednom u dvije godine, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima Hrvatske i hrvatskoga naroda, razmatra i ocjenjuje djelatnost Stranke između njegovih dvaju zasjedanja, donosi i mijenja Temeljna načela i Ustav, kao i druge potrebne propise, daje tumačenja svih propisa što ih donosi Stranka, bira predsjednika, tijela Stranke, osniva i imenuje odbore i povjerenstva i razrješava ih dužnosti, te drugo.

Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između dvaju zasjedanja Općeg sabora. Središnji odbor daje političke smjernice za ostvarivanje ciljeva, što ih utvrđi Opći sabor, razmatra tekuće političko stanje u kojemu se nalazi Republika Hrvatska, utvrđuje politiku Stranke između dvaju zasjedanja Općega sabora, daje smjernice za razvijanje političko – odgojne djelatnosti među pučanstvom, zahtijeva podnošenje izvješća o radu svih tijela Stranke, podnosi izvješće Općem saboru o radu Stranke, upravlja imovinom, donosi finansijski plan i zaključni račun Stranke, imenuje potrebna povjerenstva i drugo.

Glavni stan je vrhovno političko tijelo između dviju sjednica Središnjeg odbora, koje utvrđuje tekuću politiku Stranke.

Glavni stan analizira političko stanje u zemlji i inozemstvu i utvrđuje djelatnosti koje je potrebno poduzeti za ostvarenje političkih ciljeva Stranke, prati stanje u Stranci, zauzima političke stavove o svim pitanjima koja su bitna za život hrvatskog naroda, provodi i osigurava provedbu političkih smjernica, odluka i zaključaka Općeg sabora i Središnjeg odbora i drugo. Glavni stan čine predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora, predsjednik Hrvatske starčevinske mladeži i devet članova.

Predsjednik predvodi djelatnost Stranke i odgovara za njezin rad. Zauzima se za politička stajališta Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskoga naroda i hrvatskih državljana, zauzima politička stajališta o tekućim političkim pitanjima, određuje poduzimanje političke djelatnosti za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i politike, te drugo. Stranku od prosinca 2006. i u vrijeme obavljanja revizije predstavlja i zastupa Josip Miljak.

Ostali dužnosnici su dopredsjednici, postrojnik, te politički tajnik. Dopredsjednici pomažu predsjedniku u obavljanju poslova iz njegova djelokruga. Postrojnik voditi brigu i pratiti je li stranka dobro ustrojena i sposobljena za ostvarivanje ciljeva zbog kojih je osnovana, pratiti rad i stanje županijskih vijeća, podružnica i ostalih dijelova, predlaže pripremati javne nastupe predsjednika, ostalih stranačkih dužnosnika i drugo. Politički tajnik proučava, razvija pravašku političku misao i s rezultatima svoga rada upoznaje ostale dužnosnike i članove Stranke, priprema zauzimanje političkih stavova, povezuje se s drugim političkim strankama, udrugama i pojedincima, te drugo.

Nadzorni odbor se sastoji od pet članova, koji prati finansijsko poslovanje Stranke, nadzire način korištenja imovine te brine o načinima financiranja Stranke.

Sud časti sastoji se od pet članova, a sastaje se prema potrebi. Sud časti pravovaljano odlučuje ako je na sjednici nazočna natpolovična većina članova, a odluke donosi većinom glasova nazočnih članova.

Za obavljanje upravnih, ustrojbenih, komercijalnih, finansijskih, pravnih i drugih poslova osniva se Središnji ured Stranke u Zagrebu. Poslovni tajnik se nalazi na čelu Središnjeg ureda kojeg imenuje Glavni stan. Odgovoran je za njegov rad i poslovanje, vodi brigu o članovima, članarini, tekućim poslovima i drugo.

Uz Ustav Stranke i Program, donesena su Temeljna načela, Politički program, te Deklaracija o svepravaškoj slozi i savezu.

Planiranje

Godišnji plan i program rada Stranke, te finansijski plan za 2012. je donio predsjednik Stranke u siječnju 2012. Finansijskim planom su ukupni prihodi planirani u iznosu 210.000,00 kn, rashodi u iznosu 140.000,00 kn, a višak prihoda nije planiran. Planirani prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 50.000,00 kn, prihode prema Sporazumu o političkoj suradnji zaključenog s drugom političkom strankom u iznosu 150.000,00 kn, te na prihode od donacija u iznosu 10.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na redovne aktivnosti u iznosu 130.000,00 kn i na izborne aktivnosti u iznosu 10.000,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija i Bilanca. Bilješke uz financijske izvještaje nisu sastavljene. Financijski izvještaji su objavljeni na web-stranicama Stranke (www.hcsp.hr) 28. veljače 2013., te su dostavljeni Državnom uredu za reviziju. Izvješće o donacijama primljenima tijekom godine je sastavljeno i objavljeno 28. veljače 2013.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 180.443,00 kn. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane prihode manji za 29.557,00 kn ili 14,1%.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2012.
1	2	3
1.	Prihodi od druge političke stranke	160.735,00
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	19.544,00
3.	Drugi prihodi	164,00
Ukupno		180.443,00

Stranka za prethodne godine nije podnijela financijske izvještaje, niti su vođene poslovne knjige primjenom jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela.

- Prihodi od druge političke stranke

Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni od druge političke stranke u iznosu 160.735,00 kn ili 89,1% ukupno ostvarenih prihoda. Sredstva su primljena od druge političke stranke prema usmenom dogовору.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ostvareni prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnose se na prihode ostvarene od sedam jedinica lokalne samouprave u iznosu 19.544,00 kn, što je 10,8% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu. U 2012., Stranka ima članove u predstavničkim tijelima 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 164,00 kn, od čega su vrijednosno značajni prihodi od kamata u iznosu 104,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 160.197,00 kn. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 20.197,00 kn ili 14,4%.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2012. u kn
1	2	3
1.	Materijalni rashodi	157.477,00
1.1.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	22.368,00
1.2.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	3.000,00
1.3.	Rashodi za usluge	50.817,00
1.4.	Rashodi za materijal i energiju	49.462,00
1.5.	Drugi materijalni rashodi	31.830,00
2.	Financijski rashodi	2.720,00
	Ukupno	160.197,00
	Višak prihoda	20.246,00

Stranka za prethodne godine nije podnijela finansijske izvještaje, niti su vođene poslovne knjige primjenom jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela.

Najznačajniji udjel u ukupnim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu 157.477,00 kn ili 98,3% ukupnih rashoda, unutar kojih su značajni rashodi za usluge u iznosu 50.817,00 kn ili 31,7%, materijal i energiju u iznosu 49.462,00 kn ili 30,9% i drugi materijalni rashodi u iznosu 31.830,00 kn ili 19,9% ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 28.088,00 kn i imaju udjel 17,5% u ukupnim rashodima. Iskazan je višak prihoda za 2012. u iznosu 20.246,00 kn.

- Rashodi za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično

Rashodi za naknade članovima su evidentirani u iznosu 22.368,00 kn, a odnose se na troškove goriva u iznosu 13.815,00 kn, isplate za službena putovanja u iznosu 6.700,00 kn, cestarinu u iznosu 1.781,00 kn i drugo 72,00 kn.

- Rashodi za usluge

Rashodi za usluge su evidentirani u iznosu 50.817,00 kn, a odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu 34.026,00 kn, usluge telefona i pošte u iznosu 8.091,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 6.200,00 kn i druge usluge u iznosu 2.500,00 kn.

- Rashodi za materijal i energiju

Rashodi za materijal i energiju su evidentirani u iznosu 49.462,00 kn i odnose se na uredski materijal u iznosu 37.673,00 kn, drugi materijal u iznosu 8.380,00 kn i troškove električne energije u iznosu 3.409,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su evidentirani u iznosu 31.830,00 kn, a odnose se na reprezentaciju u iznosu 22.128,00 kn i druge materijalne rashode u iznosu 9.702,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 63.885,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Financijska imovina	0,00	63.885,00	-
	Ukupno imovina	0,00	63.885,00	-
2.	Obveze	0,00	43.638,00	-
3.	Vlastiti izvori	0,00	20.247,00	-
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	0,00	63.885,00	-

Stranka za prethodne godine nije podnijela financijske izvještaje, te nema iskazanog stanja imovine, obveza i vlastitih izvora na dan 1. siječnja 2012.

Ukupna vrijednost imovine i vlastitih izvora se odnosi na financijsku imovinu u iznosu 63.885,00 kn, odnosno na novac u banci u iznosu 62.156,00 kn i blagajni u iznosu 1.729,00 kn.

Obveze u iznosu 43.638,00 kn se odnose na obveze prema dobavljačima, od čega se na dospjele obveze odnosi 32.619,00 kn, a na nedospjele 11.019,00 kn. Vlastiti izvori se odnose na višak prihoda ostvaren u tekućoj godini.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i finansijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Provjerena je dokumentacija u vezi ostvarivanja prihoda, obavljena je provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi naknada za službena putovanja i drugih naknada, usluga te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom, tajništvom i osobom zaduženom za vođenje poslovnih knjiga, te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba za vrijednosno značajne poslovne događaje. Provjero je objavljivanje podataka na web-stranicama Stranke.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina i obveze, te vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijske izvještaje, prihode i korištenje poslovnih prostora.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje finansijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. Za organizaciju i provođenje sustava unutarnjih kontrola, odgovoran je zakonski predstavnik Stranke. Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene u planiranju, te evidentiranju poslovnih događaja. Kontrola i ovjeravanje dokumentacije se ne provodi. Posljedica slabosti sustava unutarnjih kontrola su nepravilnosti vezane uz planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode i rashode.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati aktivnosti na ustrojavanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola koji će osigurati poslovanje Stranke u skladu s propisima.

1.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju, te navodi da nije uspostavljen sustav unutarnjih kontrola jer nema stalno zaposlenih stručnih osoba u Stranci, koji bi učinkovito obavljali sve potrebne poslove.*

2. Planiranje

2.1. Predsjednik Stranke je u siječnju 2012. donio godišnji plan i program rada, te finansijski plan za 2012. Planovi nisu doneseni pravodobno. Godišnjim planom i programom rada su utvrđene aktivnosti Stranke, a nisu utvrđena potrebna sredstva i izvori financiranja za realizaciju godišnjeg plana i programa. Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim planom i programom rada. Finansijskim planom za 2012. su planirani prihodi u iznosu 210.000,00 kn, rashodi u iznosu 140.000,00 kn, a višak prihoda nije planiran. Finansijskim planom prihodi i rashodi nisu planirani prema računima računskog plana za neprofitne organizacije. Godišnji program rada treba sadržavati opis glavnih aktivnosti, iznose potrebnih sredstava, te izvore financiranja, kako bi se omogućilo upravljanje i kontrola finansijskog poslovanja Stranke. Prema odredbama članka 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke su dužne do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i finansijski plan za iduću kalendarsku godinu. Osim toga, prema odredbama članka 44. Ustava Stranke, finansijski plan i zaključni račun donosi Središnji odbor. Finansijski plan i završni račun za 2012. nije donio Središnji odbor.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje finansijskog plana i godišnjeg programa rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Ustava Stranke. Nalaže godišnjim programom rada planirati potrebna sredstva i izvore financiranja planiranih aktivnosti.

Nadalje, nalaže finansijskim planom planirati prihode i rashode prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Također, predlaže pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima predviđenim godišnjim programom rada.

- 2.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju, te obrazlaže da je finansijski plan i godišnje finansijsko izvješće za 2012. donio predsjednik Stranke iz razloga što se Središnji odbor Stranke, kojeg čini 85 članova, nije sastajao zbog loše finansijske situacije. Navodi da će u narednom razdoblju postupiti u skladu s danim nalogom.*

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavlјati finansijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09).

- Poslovne knjige

Stranka je za 2012. vodila slijedeće poslovne knjige: dnevnik, glavnu knjigu, knjigu blagajne i knjigu ulaznih računa. U knjizi ulaznih računa, računi nisu evidentirani prema kronološkom i numeričkom nizu. Prije unosa u poslovne knjige računi nisu ovjereni i prethodno kontrolirani od zakonskog predstavnika. Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama, temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Zakonski predstavnik, odnosno ovlaštena osoba potpisom na ispravi ili memoriranim šifrom ovlaštenja za transakciju jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu.

Poslovne knjige za 2012. nisu vođene za Stranku u cjelini. Podaci evidentirani u finansijskim izvještajima za 2012., istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama središnjice Stranke, a ne sadrže podatke koje se odnose na organizacijske jedinice, odnosno podružnice. Prema izjavi odgovorne osobe, pojedine podružnice su u 2012. i ranijim razdobljima za finansijsko poslovanje imale otvorene račune u poslovnim bankama, a knjigovodstvenu dokumentaciju nisu dostavile u Središnjicu. Podružnice Stranke ne vode zasebno poslovne knjige i ne sastavljaju finansijske izvještaje. Odredbama članka 5. Uredbe je propisano da je glavna knjiga sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima, te prihodima i rashodima.

Pomoćne knjige sitnog inventara, nefinansijske imovine, potraživanja, te evidencije putnih naloga i korištenja privatnog automobila u službene svrhe, nisu ustrojene. Prema odredbama članka 6. Uredbe, neprofitne organizacije obvezno vode pomoćne knjige dugotrajne nefinansijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima, kratkotrajne nefinansijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti, finansijske imovine i obveza, te druge pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama prema računovodstvenom načelu nastanka događaja. Tako su u poslovnim knjigama za 2012. evidentirani rashodi za najam prostora i promidžbene usluge u ukupnom iznosu 37.108,00 kn, prema računima za obavljene usluge u 2011., što nije u skladu s odredbama članka 20. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, prema kojima se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

U poslovnim knjigama su evidentirani materijalni rashodi u iznosu 45.251,00 kn prema računima koji ne glase na Stranku, te na njima nije navedeno na koju se aktivnost odnose, odnosno jesu li povezani s aktivnostima navedenim u godišnjem programu rada. Osim toga, u poslovnim knjigama su bez računa, evidentirani rashodi za donacije pravaškoj akademiji, za održavanje turnira i drugo u iznosu 5.983,00 kn. Rashodi za promidžbene usluge u ukupnom iznosu 23.348,00 kn su u poslovnim knjigama evidentirani prema računima iz kojih se ne vidi vrsta usluge i drugi podaci iz kojih bi se moglo potvrditi da je poslovni događaj stvarno nastao. Također, rashodi za reprezentaciju ostvareni u iznosu 22.127,00 kn, evidentirani su na temelju računa iz kojih se ne mogu utvrditi razlozi ugošćavanja kao ni korisnici usluga reprezentacije. Rashodi za naknade troškova službenih putovanja su evidentirani u iznosu 22.368,00 kn. Odnose se na rashode za gorivo u iznosu 13.815,00 kn, isplate gotovine članovima Stranke za službena putovanja u iznosu 6.700,00 kn, naknade za cestarine u iznosu 1.781,00 kn i drugo u iznosu 72,00 kn. Prema izjavi odgovorne osobe, za službena putovanja su korišteni privatni automobili, te je sastavljen mjesecni popis relacija putovanja. Putni nalozi nisu sastavljeni, te nije vođena evidencija putnih naloga i korištenja privatnih automobila u službene svrhe. Odredbama članka 3. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da se računovodstvo neprofitnih organizacija temelji na opće prihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, te da su neprofitne organizacije obvezne evidentirati poslovne događaje, voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi jesu li navedeni rashodi nastali radi ostvarenja ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada Stranke.

Prema odredbama članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, finansijska sredstva, politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik, zastupnik nacionalnih manjina i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim finansijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti poslovne knjige za Stranku u cjelini, evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, te voditi obvezne pomoćne evidencije, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Nalaže evidentiranje rashoda u poslovnim knjigama prema načelu nastanka događaja odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja. Državni ured za reviziju nalaže koristiti finansijska sredstva za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Popis imovine i obveza

Koncem 2012. Stranka nije popisala imovinu i obveze, sa stanjem na datum bilance. Prema odredbama članaka 13. i 14. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake godine sa stanjem na datum bilance, radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Povjerenstvo za popis osniva zakonski predstavnik, te odlukom određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Potraživanja

U poslovnim knjigama za 2012. nisu evidentirana potraživanja od druge političke stranke u iznosu 14.670,00 kn. U 2012. su ostvareni prihodi od druge političke stranke u iznosu 160.735,00 kn, s kojom je zaključen Sporazum o političkoj suradnji u srpnju 2011. Sporazumom nije utvrđen način financiranja zajedničkih aktivnosti i drugi koalicijski uvjeti. Stranke su na parlamentarnim izborima ostvarile jedno zajedničko zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru, koje je pripalo predstavniku druge stranke. Prema izjavi odgovorne osobe Stranke, s drugom političkom strankom je postignut usmeni dogovor o podjeli sredstava iz državnog proračuna, prema kojem Stranci pripada 35,0%, te naknada za izbornu promidžbu u iznosu 50.000,00 kn. Prema Odluci Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i zastupnika nacionalnih manjina od 25. svibnja 2012., drugoj političkoj stranci su raspoređena godišnja sredstva u iznosu 358.297,61 kn, od čega 35,0% iznosi 125.404,00 kn, što s naknadom za izbornu promidžbu ukupno iznosi 175.404,00 kn. Stranci su doznačena sredstva u iznosu 160.735,00 kn, a u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja u iznosu 14.670,00 kn. Državni ured za reviziju predlaže da se način financiranja i drugi koalicijski uvjeti urede sporazumom.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 19.544,00 kn. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu. U 2012. Stranka je imala članove u 16 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a prema podacima iz poslovnih knjiga, prihodi su ostvareni od sedam jedinica lokalne samouprave. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja iz proračuna od devet jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stranka ne vodi pomoćnu evidenciju potraživanja iz koje bi bili vidljivi podaci po subjektima, rokovima dospjelosti i drugo, te nije moguće utvrditi jesu li poduzimane odgovarajuće mjere naplate.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Blagajničko poslovanje

Stranka vodi knjigu blagajne za gotovinsko poslovanje središnjice, a prema izjavi zakonskog predstavnika, podružnice Stranke nisu vodile knjige blagajni.

Odluka o blagajničkom maksimumu je donesena u siječnju 2012., kojom je utvrđen blagajnički maksimum u iznosu 10.000,00 kn. Stanje novčanih sredstava u blagajni koncem godine iznosi 1.729,00 kn. Blagajnički izvještaji su zaključivani koncem mjeseca, te nisu ovjereni i kontrolirani. Blagajničke uplatnice i isplatnice uz blagajničke izvještaje nisu ovjerene. U blagajnu su uplaćivana sredstva podignuta sa žiro računa, a isplate se odnose na materijalne troškove i druge gotovinske isplate. Tijekom 2012. je zakonskom predstavniku Stranke isplaćena gotovina iz blagajne u ukupnom iznosu 20.100,00 kn, bez priloženih vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Dio sredstava u iznosu 3.600,00 kn, je zakonskom predstavniku isplaćeno na ime telefonskih troškova, prema odluci o mjesечноj isplati u iznosu 300,00 kn, za koje nisu priloženi računi.

Drugim osobama je, na temelju odluka, isplaćeno u gotovini ukupno 1.700,00 kn, bez priloženih vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Prema odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, pored propisanih pomoćnih knjiga neprofitne organizacije vode knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge), te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama. U skladu s odredbama članka 9. Uredbe, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja se u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju predlaže internim aktom urediti blagajničko poslovanje.

Prema odredbama članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, finansijska sredstva, politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik, zastupnik nacionalnih manjina i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim finansijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, a blagajničko poslovanje voditi prema načelu urednog knjigovodstva. Nadalje, nalaže se koristiti finansijska sredstva u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 3.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U dijelu što se odnosi na vođenje poslovnih knjiga, obrazlaže da će ubuduće evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, te voditi propisane obvezne pomoćne evidencije. Obrazlaže da se rashodi iz 2011., evidentirani u poslovnim knjigama za 2012., odnose na rashode za parlamentarne izbore provedene koncem 2011., jer Stranka nije vodila poslovne knjige za 2011. i ranije razdoblje. Za račune koji ne glase na Stranku navodi da se radi o gotovinskim računima za aktivnosti Stranke, međutim propust je učinjen zbog neiskustva s računovodstvenim poslovima i nepoznavanja poreznih propisa, te kod izdavanja računa nisu davani podaci o Stranci.*

Za neiskazivanje prihoda i rashoda podužnica Stranke navodi da je u 2013. omogućeno otvaranje posebnih računa podružnica, uz obvezu dostavljanja dokumentacije u središnjicu Stranke. U dijelu što se odnosi na potraživanja, navodi da se poduzimaju radnje u svrhu naplate. Nadalje navodi da je Stranka u 2013. poslala opomenu pred tužbu koalicijskoj stranci zbog neplaćanja dugovanja. U dijelu što se odnosi na blagajničko poslovanje, obrazlaže da se isplate iz blagajne obavljaju putem gotovinskih računa, a za službena putovanja se isplaćuje samo trošak goriva i cestarine.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2012. su sastavljeni Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija i Bilanca, te su dostavljeni Državnom uredu za reviziju 28. veljače 2013. Evidentirani podaci u financijskim izvještajima su istovjetni podacima iz poslovnih knjiga. U financijskim izvještajima su evidentirani podaci za Središnjicu, te ne sadrže podatke za stranku u cjelini. Bilješke uz financijske izvještaje nisu sastavljene. Prema odredbama članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji jesu: bilanca, račun prihoda i rashoda, skraćeni račun prihoda i rashoda i bilješke uz financijske izvještaje. Bilješke uz financijske izvještaje su detaljnija razrada i dopuna podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda. Financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Za objektivnost i realnost financijskih izvještaja odgovara zakonski predstavnik.

Prema izjavi zakonskog predstavnika, za prethodnu godinu i ranije razdoblje financijski izvještaji nisu sastavljeni iz razloga što su prihodi bili minimalni, te nisu vođene poslovne knjige. Prema odredbama članka 71. Uredbe, ako je vrijednost imovine uzastopno u prethodne tri godine manja od 100.000,00 kuna na razini godine i godišnji prihod uzastopno u prethodne tri godine manji od 100.000,00 kuna na razini godine, neprofitna organizacija nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i sastavljanja te predaje financijskih izvještaja propisanih člankom 65. ove Uredbe za slijedeću godinu. Odluku o primjeni stavka 1. ovoga članka osnivač donosi za tekuću poslovnu godinu u roku predviđenom za podnošenje financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu, a o nastaloj promjeni izvještava Ministarstvo financija na način propisan člankom 72.c ove Uredbe. Neprofitna organizacija iz stavka 1. ovog članka dužna je voditi najmanje Knjigu blagajne i Knjigu prihoda i rashoda primjenom jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti propisane financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 4.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će financijske izvještaje ubuduće predavati u skladu sa zakonskim odredbama.*

5. Prihodi

- 5.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 180.443,00 kn, što je za 29.557,00 kn ili 14,1% manje od plana.

Odnose se na prihode od druge političke stranke u iznosu 160.735,00 kn, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 19.544,00 kn i na druge prihode u iznosu 164,00 kn.

Stranka ne ostvaruje prihode od članarina. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke mogu radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva, pored drugih zakonom dopuštenih izvora, stjecati prihode od članarine. Članarinom se, u smislu članka 10. navedenog Zakona, smatra redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća na način i pod uvjetima utvrđenima statutom ili drugim aktom političke stranke. Članarina je utvrđena odredbama članaka 65. i 66. Ustava Stranke. Za 2012. Glavni stan Stranke nije utvrdio iznos članarine. Prema izjavi odgovorne osobe, godišnja članarina iznosi 120,00 kn, za umirovljenike i studente 60,00 kn, socijalno ugroženi članovi se mogu oslobođiti plaćanja članarine, a zbog teške ekonomske situacije plaćanje članarine se zasniva na dobrovoljnoj osnovi. Državni ured za reviziju predlaže usklađivanje odluke s odredbama Ustava Stranke.

Prema pisanom očitovanju jedne podružnice, pojedini članovi Stranke daju dobrovoljne priloge (donacije) u obliku proizvoda i usluga, o čemu se ne izdaju potvrde i ne vode evidencije. U poslovnim knjigama nisu evidentirani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) primljenih u obliku proizvoda i usluga. Prema odredbama članaka 10. i 11. Zakona, dobrovoljnim prilozima smatraju se povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područje (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe. Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i drugo), fizičke i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno na nezavisnog zastupnika ili člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područje (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača, odnosno na nezavisnu listu, odnosno listu grupe birača ili kandidata, i da ne podliježe naplati.

Državni ured za reviziju nalaže primanje i evidentiranje dobrovoljnih priloga (donacija) od fizičkih osoba u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 5.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju. U dijelu što se odnosi na naplatu prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave navodi da su pojedine jedinice u teškom finansijskom stanju, te nisu bile u mogućnosti ispunjavati svoje obveze. Poduzete su radnje naplate putem odvjetnika, bez ostvarenih rezultata, a zbog dugotrajnih parnica sa značajnim troškovima, odustalo se od provođenja mjera naplate. U dijelu što se odnosi na naplatu članarina, obrazlaže da se zbog slabe naplate članarina planiraju promjeniti odredbe Ustava Stranke, kojima će se utvrditi dobrovoljno plaćanje članarine.*

6. Korištenje poslovnih prostora

- 6.1. Stranka ne vodi evidenciju o unajmljenim poslovnim prostorima koje koristi. U vrijeme obavljanja revizije (rujan 2013.), Stranka je od podružnica prikupila podatke o poslovnim prostorima koje koristi. Navedeni podaci nisu cjeloviti, jer pojedine podružnice nisu dostavile podatke o poslovnim prostorima. Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje cjelovite evidencije o poslovnim prostorima koje Stranka koristi.

Prema ugovoru o zakupu poslovnog prostora za jednu podružnicu, zaključenog s jedinicom lokalne samouprave u 2012., utvrđeno je plaćanje mjesecne najamnine u iznosu 59,00 kn i režijskih troškova prema stvarnim troškovima, a u poslovnim knjigama za 2012. nisu evidentirani računi, odnosno rashodi i obveze za najam prostora i režijski troškovi.

Za potrebe rada središnjice Stranke, predsjednik Stranke je prostor u njegovom vlasništvu, veličine 50 m², dao u najam Stranci na rok od tri godine prema ugovoru zaključenom u veljači 2011. Ugovorena je mjesecna najamnina u iznosu 1.000,00 kn, te naknada za mjesecne režijske troškove u iznosu 500,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirani rashodi i obveze za najam prostora, niti za režijske troškove. Prema obrazloženju predsjednika Stranke, računi za najam poslovnog prostora nisu ispostavljeni Stranci zbog loše finansijske situacije. Odredbama članka 3. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da se računovodstvo neprofitnih organizacija temelji na opće prihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, te da su neprofitne organizacije obvezne evidentirati poslovne događaje, voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva.

Jedna podružnica Stranke koristi poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne samouprave prema ugovoru iz 2001. Mjesecna najamnina iznosi 70,13 EUR. Navedeni ugovor o najmu je istekao u 2002. Prema obrazloženju odgovorne osobe, navedeni poslovni prostor se i dalje koristi, a u poslovnim knjigama nisu evidentirani rashodi za najam i obveze prema navedenoj jedinici lokalne samouprave. Korištenje navedenog poslovnog prostora, bez plaćanja najma, se smatra donacijom iz zabranjenih izvora. Odredbama članka 2. stavak 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, propisano je da se političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način i pod uvjetima utvrđenima ovim Zakonom.

Način i uvjeti redovitog godišnjeg financiranja i financiranje naknade troškova izborne promidžbe političkih stranaka iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisani su odredbama članaka 3. do 8., te 18. navedenog Zakona.

Vezano za financiranje političkih stranaka od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, citiranim odredbama Zakona propisano je da se iste financiraju iz sredstava proračuna, dok davanje u zakup poslovnih prostora u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave političkim strankama bez naknade, Zakonom nije propisano, te se isto smatra donacijom iz zabranjenih izvora.

Skreće se pozornost da je u ožujku 2013. stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 27/13), te je odredbom članka 22. Zakona propisano da se zabranjuje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave financiranje političkih stranaka, osim u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja donaciju, odnosno nedopušteni način financiranja političkih stranaka. Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora odmah se prijavljuju Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, a iznos vrijednosti takve donacije doznačava u korist državnog proračuna u roku od 8 dana od dana primljene uplate.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje rashoda i obveza za najam poslovnih prostora, u skladu sa zaključenim ugovorima i odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Nalaže za korištenje poslovnih prostora bez naknade postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 6.2. *Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da poslovne prostore plaća prema mogućnostima. Nadalje navodi da pojedine podružnice Stranke koriste poslovne prostore jedinica lokalnih samouprava, od kojih nisu zaprimljeni računi za najam. Navodi da će u narednom razdoblju nepravilnost ispraviti u suradnji s lokalnim jedinicama.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Stranke za 2012. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene u planiranju, računovodstvenom poslovanju, finansijskim izvještajima, ostvarenju prihoda i korištenju poslovnih prostora. (točka 1. Nalaza)
 - Godišnji program rada i finansijski plan za 2012. nisu doneseni pravodobno. Godišnjim programom rada nisu za sve aktivnosti utvrđeni izvori financiranja. Finansijskim planom nisu planirani prihodi i rashodi prema računima računskog plana za neprofitne organizacije. (točka 2. Nalaza)
 - Poslovne knjige nisu ustrojene za Stranku u cjelini, ulazni računi nisu ovjereni i prethodno kontrolirani, te nisu ustrojene obvezne pomoćne evidencije. U poslovnim knjigama su evidentirani rashodi za najam prostora i promidžbene usluge u ukupnom iznosu 37.108,00 kn, a odnose se na 2011. U poslovnim knjigama su evidentirani materijalni rashodi u iznosu 45.251,00 kn prema računima koji ne glase na Stranku, na računima nije navedeno na koju se aktivnost odnose, te jesu li povezani s godišnjim programom rada Stranke. Bez računa su evidentirani rashodi za donacije u iznosu 5.983,00 kn. Rashodi za promidžbene usluge u iznosu 23.348,00 kn su evidentirani prema računima iz kojih se ne vidi vrsta usluge i drugi podaci. Rashodi za reprezentaciju su ostvareni u iznosu 22.127,00 kn, evidentirani su na temelju računa iz koji se ne mogu utvrditi razlozi ugošćavanja kao ni korisnici usluga reprezentacije. Rashodi za naknade troškova službenih putovanja su evidentirani u iznosu 22.368,00 kn, a putni nalozi nisu sastavljeni. Popis imovine i obveza koncem 2012. nije obavljen. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja od druge političke stranke u iznosu 14.670,00 kn, te od jedinca lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iz blagajne je isplaćena gotovina fizičkim osobama u ukupnom iznosu 21.800,00 kn bez vjerodostojnih isprava. (točka 3. Nalaza)
 - Finansijskim izvještajima nije obuhvaćeno poslovanje Stranke u cjelini. Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljene. Za prethodnu godinu i ranije razdoblje finansijski izvještaji nisu sastavljeni, niti su vođene poslovne knjige primjenom jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela. (točka 4. Nalaza)

- Članovi Stranke daju donacije u obliku proizvoda i usluga o čemu se ne izdaju potvrde i ne vodi se evidencija o primitku donacija. U poslovnim knjigama nisu evidentirani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) primljenih u obliku proizvoda i usluga. (točka 5. Nalaza)
 - Stranka ne vodi evidenciju korištenja poslovnih prostora. Prema dostavljenim ugovorima, za ugovorenou najamninu i režijske troškove nisu u poslovnim knjigama evidentirani računi, rashodi i obveze. Jedna podružnica Stranke koristi poslovni prostor jedinice lokalne samouprave od 2001., za koji je ugovor o najmu istekao 2002. Prostor se i dalje koristi, novi ugovor nije zaključen, a u poslovnim knjigama Stranke nisu evidentirani rashodi i obveze, što se smatra donacijom iz nedopuštenih izvora. (točka 6. Nalaza)
4. Stranka je osnovana u prosincu 1992., a svojstvo pravne osobe je stekla upisom u Registar političkih stranaka 25. veljače 1993. Uz Ustav Stranke i Program, donesena su Temeljna načela, Politički program, te Deklaracija o svepravaškoj slozi i savezu. Koncem 2012. je imala 8 067 članova. U 2012. Stranka ima članove u 16 lokalnih jedinica. Stranku u 2012. predstavlja i zastupa Josip Miljak. Stranka nema zaposlenika. Za 2012. su doneseni financijski plan i godišnji program rada. Sustav naplate članarina nije uspostavljen. Financijski planom ukupni prihodi su planirani u iznosu 210.000,00 kn, a rashodi u iznosu 140.000,00 kn. Prema podacima evidentiranim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 180.443,00 kn, rashodi u iznosu 160.197,00 kn, te višak prihoda u iznosu 20.246,00 kn. Prihodi se odnose na prihode od druge političke stranke u iznosu 160.735,00 kn, proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu 19.544,00 kn, te druge prihode u iznosu 164,00 kn. Ostvareni rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 157.477,00 kn i financijske rashode u iznosu 2.720,00 kn. Potraživanja koncem godine nisu evidentirana, a obveze iznose 43.638,00 kn. Na web-stranicama su 28. veljače 2013. objavljeni financijski izvještaji, te Izvješće o donacijama. Bilješke uz financijske izvještaje nisu sastavljene. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje, prihode i korištenje poslovnih prostora, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.